



Vlaams
Parlement

vergadering **C245 – BUI11**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden en Internationale Samenwerking

van 24 mei 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, en tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over Vlaamse milieuknowhow - 2051 (2010-2011) 3

Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de steun aan het project 'Duurzame Thee' in Zimbabwe - 2060 (2010-2011) 5

■

Voorzitter: de heer Frank Creyelman

Vraag om uitleg van de heer Bart Van Malderen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, en tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over Vlaamse milieuknowhow - 2051 (2010-2011)

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister-president Peeters.

De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, minister-president, collega's, we hebben al een paar keer van gedachten gewisseld over dit onderwerp. De Vlaamse milieutechnologie staat, in vergelijking met het buitenland, op een heel hoog niveau. Toch stelt een artikel in De Tijd dat deze sector jaarlijks voor tientallen miljoenen euro's internationale opdrachten misloopt. Volgens het artikel zou dat liggen aan een gebrek aan samenwerking tussen de Vlaamse intercommunales, de Vlaamse privébedrijven en de overheid.

Het moge duidelijk zijn dat men in de rest van de wereld vaak nog niet zo ver staat als wij hier. Maar die buitenlandse overheden, die vaak de sector controleren, worden met dezelfde vragen en problemen als wij geconfronteerd en zien zich genoodzaakt om bijkomende technische kennis en knowhow in huis te halen. Vaak spelen deze aanbestedingen zich af in de officiële sfeer. Ze besteden de complexe en technische opdrachten bijgevolg het liefst uit aan een overheidsinstantie.

Instellingen als Flanders Investment & Trade (F.I.T.), die de Vlaamse milieubedrijven zouden kunnen ondersteunen bij het binnenhalen van buitenlandse contracten, hebben met betrekking tot deze materie blijkbaar niet de linken met intercommunales of overheidsinstanties. Nochtans hebben de Vlaamse ondernemers de overheidsspelers nu net nodig om de drempel te kunnen overschrijden naar de buitenlandse markten.

De oorzaak ligt zeker niet enkel bij F.I.T. of bij de private bedrijven, maar ook bij die intercommunales en overheidsinstanties zelf. Ze zijn soms statutair onvoldoende georganiseerd om hun kennis naar het buitenland uit te dragen. Een betere samenwerking tussen die overheidsbedrijven en de private sector, al dan niet in aparte juridische constructies, lijkt aangewezen.

In deze sector staat Vlaanderen uitermate sterk. Er is een vooruitstrevende regelgeving, met bedrijven zowel in de overheids- als in de privésfeer. Er is een technologie die 'state of the art' is en we bekleden een unieke positie op het vlak van knowhow inzake afvalbeheer, sorteren, recyclagebeleid en duurzame productieprocessen. Deze concepten kunnen ook harde cash opbrengen en er kan een nieuwe waardeketen gecreëerd worden door andere landen bij te staan bij hun afvaltechnologie en recyclagebeleid.

Minister-president, ik stel mijn vragen ook aan minister Schauvliege. Erkennen u en minister Schauvliege de aangekaarte problematiek? Bent u bereid een kader te creëren en initiatieven te nemen om de samenwerking tussen de verschillende partners te verbeteren? Welke maatregelen zijn er concreet mogelijk? Welke rol kunnen F.I.T. en de intercommunales hierin spelen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, mijnheer Van Malderen, ik deel deze bezorgdheid. De stelling dat wij heel wat knowhow hebben in de milieusector is juist. Wij hebben daar zelfs een voorsprong. Dat hangt samen met de wetgeving die wij in Vlaanderen hebben. Wij moeten dat internationaal proberen te verzilveren.

Ik wil het mogelijk negatieve beeld dat sommigen misschien hebben nuanceren. Er heeft een door F.I.T. georganiseerde milieumissie naar China plaatsgevonden. Naast heel wat

privébedrijven namen het departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) en het Vlaams Internationaal Technisch Agentschap (VITA) daaraan deel. Het was een succesvolle missie. Die reis heeft in 2008 plaatsgevonden. Ik verwijs echter ook naar de wereldtentoonstelling van 2010 in Shanghai. Indaver, Aquafin, de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM), de intercommunale Hooge Maey en het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) waren aanwezig tijdens de milieuwEEK. Aquaplus, een dochteronderneming van Aquafin, heeft daar concrete voorstellen gekregen en heeft in China contracten en samenwerkingsverbanden afgesloten.

Ik geef deze voorbeelden om aan te tonen dat we al stappen in die richting hebben gezet. We moeten nog meer dergelijke stappen zetten. Ik deel de mening van de vraagsteller dat we elke gelegenheid, in de goede zin van het woord, maximaal moeten uitbuiten.

F.I.T. verleent subsidies voor de uitvoering van haalbaarheidsstudies. Dit geldt ook voor de milieusector. Ten gevolge van een ander specifiek initiatief beschikken we over in de milieuen de energiesector gespecialiseerde technologieattachés. We nemen deel aan wat internationale activiteiten. Ik ben net terug van een korte missie naar Japan, Zuid-Korea en Singapore. In Japan hebben we aangeboden vanuit onze bedrijven een insteek met betrekking tot de aanwezige verontreinigde gronden te leveren. Ik kom op veel plaatsen en ik weet steeds dat de verschillende door de heer Van Malderen aangehaalde instellingen over veel knowhow beschikken. Wat deze sectoren betreft, kunnen we daar alvast mee uitpakken.

Het staat in mijn ogen niet ter discussie dat ik hier, samen met de overige leden van de Vlaamse Regering, verder mijn schouders onder moet zetten. We zijn ons terdege van die uitdaging bewust.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Ik hoop dat de voorbeelden die de minister-president net heeft vermeld geen limitatief overzicht vormen. Hij heeft naar China en naar zijn recente reis naar Japan verwezen. Er liggen echter ook veel dichterbij markten te wachten. Wie naar Spanje kijkt, zal merken dat het afvalbeleid ginds nog niet zo ver als bij ons staat. Ik heb het hier dan nog niet over Napels, waar het afval soms metershoog in de straten ligt – de uitdrukking ‘Napels zien en sterven’ krijgt hierdoor soms een andere betekenis. Daar liggen dus markten te wachten. De vaststelling is dat de sector, ondanks de inspanningen die gebeuren, toch aanvoelt dat hij moeilijk toegang krijgt tot de markt. Die mensen hebben dat gezegd op de hoorzitting over het witboek Nieuw Industrieel Beleid. Het artikel uit De Tijd waar ik aan refereer, gaat daar ook op in.

Minister-president, ik ben uiteraard tevreden dat u de bekommernis deelt, want het gaat over bedrijven en een technologie die verankerd zijn in Vlaanderen. We hebben niet zo heel veel sectoren en bedrijven waar we dat zo expliciet kunnen van zeggen. Soms gaat het over kennis, soms over kapitaal, maar hier gaat het over concepten die we kunnen exporteren en waarvoor we alle zeilen zullen moeten bijzetten, in die groeilanden en in Azië, maar wellicht ook in de ons omringende landen. Het zou goed zijn dat de mensen van F.I.T. die daar actief zijn, er attent op worden gemaakt dat ze een taak te vervullen hebben.

Minister-president Kris Peeters: F.I.T. neemt heel duidelijk dat accent mee, wat niet wegneemt dat we het nog eens kunnen onderstrepen. De heer Van Malderen haalt terecht aan dat een aantal landen zich afschermen, om bijvoorbeeld Japan niet te noemen dat baggerbedrijven verhindert om daar actief te worden. U haalt ook Spanje aan. Spanje heeft veel andere problemen. Europa en de omringende landen worden meegenomen.

Ik kan alleen maar getuigen dat in de zendingen waar ik aan deelgenomen heb, milieu een belangrijk element is. Maar dat neemt niet weg dat we met verenigde krachten de knowhow die hier aanwezig is, moeten uitdragen en de bedrijven de mogelijkheid moeten geven hun waar in andere landen aan te bieden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de steun aan het project ‘Duurzame Thee’ in Zimbabwe
- 2060 (2010-2011)**

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Voorzitter, collega’s, minister-president, ik ondervroeg u al verschillende keren over dit project. We geven 300.000 euro aan het project ‘Duurzame thee in Zuidelijk Afrika’ van de vzw Solidaridad. Bedoeling van het project is om door commerciële teelt van de befaamde Rooibos-thee een aantal landbouwers grotere zelfstandigheid te bieden via duurzame productiewijzen.

Mijn bekommernis betrof vooral het feit dat Solidaridad met dat geld ook theeplantages zou steunen in Zimbabwe. Zimbabwe is immers al meer dan tien jaar in een diepe politieke crisis verwickeld die is uitgemond in een humanitaire crisis. Grote schulden aan de teloorgang van de vroegere ‘graanshuur van Afrika’ is president Robert Mugabe en zijn ZANU-PF-partij. Het Mugabe-regime is ondertussen internationaal volledig geïsoleerd, en het blijft de betrachting van de internationale gemeenschap om een einde te stellen aan de praktijken van deze bejaarde despoot.

Solidaridad durft het aan om in zulke omstandigheden toch een humanitair project op te starten in Zimbabwe, en dat is lovenswaardig. Het is dan ook begrijpelijk dat Vlaanderen hieraan steun verleent: de Zimbabweaanse boer is niet schuldig aan het beleid van Mugabe en we moeten hem dus niet treffen.

Wat wel essentieel is, is dat wij vanuit dit parlement en via uw diensten de zaak van zeer nabij blijven opvolgen. U hebt mij al meermaals verzekerd dat de perspectieven gunstig waren. Er werden geen projecten gesteund op ‘betwiste’ gronden die mogelijk door het ZANU-PF waren opgeëist, noch legde het regime de projectuitvoerders iets in de weg. U verwees ook naar het vooruitgangsrapport van Solidaridad, dat afgeleverd werd in maart en dat u met hen in de loop van april zou bespreken.

Minister-president, wat waren de voornaamste conclusies van het jaarlijkse voortgangsrapport van Solidaridad over het project, in het bijzonder met betrekking tot Zimbabwe? Wat was het resultaat van uw overleg met Solidaridad hierover? Houden die mensen rekening met mogelijke politieke problemen, of maakten zij hier melding van?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega’s, uit het vooruitgangsrapport van Solidaridad over het project ‘Building a sustainable supply chain in Southern-Africa’ blijkt dat de stand van uitvoering verschilt in de drie partnerlanden. In Zuid-Afrika is het project op schema en worden geen problemen verwacht. In Mozambique hebben de werkzaamheden vertraging opgelopen, maar zijn de vooruitzichten voor het verdere verloop van het project gunstig.

In Zimbabwe zijn de omstandigheden echter zeer ongunstig. De problemen zijn in eerste instantie monetair en economisch en niet van politieke aard. De theesector in Zimbabwe verkeert in een overlevingsmodus. Na een periode van hyperinflatie kondigde de Zimbabweaanse regering in januari 2009 aan dat het voortaan toegestaan was te betalen met buitenlandse valuta. De producenten zijn niet in staat gebleken zich aan te passen aan de omschakeling naar de Amerikaanse dollar en de loonsberekeningen in deze munt. Hierdoor liggen de productiekosten zeer hoog, maar omwille van de lage kwaliteit van de thee van

Zimbabwe, kunnen de toenemende productiekosten niet worden doorgerekend in de verkoopprijs. Op grote landerijen is men overgegaan op mechanische oogst waardoor de kwaliteit nog verder afneemt. Kleine boeren verlaten hun land en er wordt niet meer geoogst. Er wordt ook niet geïnvesteerd in de sector, waardoor het onwaarschijnlijk is dat de thee in aanmerking komt voor certificatie.

Op basis van die vaststellingen heeft Solidaridad in zijn voortgangsrapportering dan ook voorgesteld om de projectactiviteiten in Zimbabwe stop te zetten en het budget over te dragen naar de activiteiten in Mozambique en Zuid-Afrika. Tijdens het onderhoud met Solidaridad begin april werd geen melding gemaakt van politieke problemen. Er werd afgesproken dat Solidaridad op korte termijn een aangepast projectvoorstel ter goedkeuring zal voorleggen aan het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking. Als we dat voorstel hebben, kunnen we daar opnieuw over van gedachten wisselen, mijnheer Hendrickx.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Blijkbaar doen er zich problemen voor van andere dan politieke aard. U haalt kwaliteits- en productieproblemen aan. Ik had daar geen weet van, maar het is goed dat we dat nu te weten komen. We zullen dat verder alert opvolgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■